KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 27.8.2004
KOM(2004) 574 končno

SPOROČILO KOMISIJE

o odgovoru na opazke in priporočila Sveta neodvisnih strokovnjakov na visoki ravni glede vrednotenja učinkovitosti novih instrumentov šestega Okvirnega programa

{SEC(2004) 1057}

OZADJE

Skladno z odločbo Sveta in Evropskega parlamenta o sprejetju šestega Okvirnega programa in skladno s posebnim programom „Povezovanje“ je bil v oktobru 2003 za vrednotenje učinkovitosti novih instrumentov šestega Okvirnega programa ustanovljen svet **strokovnjakov na visoki ravni**;

Svet na visoki ravni je dobil nalogo vmesnega vrednotenja **učinka novih instrumentov** in njihovega prispevka k uresničevanju ciljev Okvirnega programa, zlasti kar se tiče:

- Dodane vrednosti raziskovanja Skupnosti v primerjavi z nacionalnimi dejavnostmi;
- Kritične mase;
- Povezovanja raziskovalnih zmogljivosti;
- Poenostavitve upravljanja.

V tem okviru je Svet na visoki ravni dne 1. julija 2004 Komisiji uradno predložil poročilo, ki vsebuje poleg „executive summary“ še uvod in pregled zbranih podatkov in glavnih sporočil, ki jih je poslala skupnost uporabnikov šestega Okvirnega programa, ter zaključke in priporočila, ki se nanašajo na preostalo obdobje za izvajanje šestega Okvirnega programa in na vidike za izdelavo sedmega Okvirnega programa.

STALIŠČE KOMISIJE GLEDE DELA SVETA IN OBSTOJEČIH ZAHTEV

Komisija je zadovoljna z dobro kakovostjo predloženega poročila, ki temelji na poglobljenem premišljevanju in poizvedovanju pri znanstveni skupnosti. Poleg tega poudarja, da se večina zaključkov Sveta v veliki meri ujema z njenimi lastnimi ugotovitvami, ki so že pripeljale, kot dokazuje priloženi dokument uprave, do sprejetja „izboljševalnih ukrepov“, ki naj uporabnikom zagotovijo prožnejšo in prijaznejšo uporabo šestega Okvirnega programa. Hkrati se bodo ti „izboljševalni ukrepi“ tekom preostalega obdobja šestega Okvirnega programa še okrepili. Vendar pa se bodo ukrepi, katerih izvajanje bi sprožilo spremembe obstoječega pravnega okvira (Odločba Sveta o sprejemu Okvirnega programa, posebnih programov, pravil za sodelovanje, Odločba Komisije o sprejemu vzorca pogodbe), lahko upoštevali le v kontekstu izdelave sedmega Okvirnega programa in njegovega pravnega ogrodja.

STALIŠČE KOMISIJE GLEDE SPOROČIL V POROČILU SVETA

Komisija z zadovoljstvom sprejema prvo od glavnih sporočil Sveta, ki podpira njene ocene med izdelavo šestega Okvirnega programa: **cilji** novih instrumentov so **ustrezni**, zlasti kar zadeva njihov pričakovani prispevek pri uresničevanju Evropskega raziskovalnega prostora, **koncept** instrumentov pa je tem ciljem dobro **prilagojen**.

Popolnoma se strinja tudi z zaključkom Sveta, da ima znanstvena skupnost **nesporno potrebo po zveznosti** v smislu razpoložljivih instrumentov. To hkrati velja za potrebo po ohranjanju

tako imenovanih „tradicionalnih“ instrumentov, kot so zlasti posebni ciljno naravnani raziskovalni projekti in ostale usklajevalne dejavnosti, kot tudi za „nove instrumente“, kot so integrirani projekti in mreže odličnosti v kontekstu sedmega Okvirnega programa.

Poleg tega to popolnoma ustreza usmeritvam, ki jih je Komisija določila v svojem Sporočilu z dne 16. junija 2004 z naslovom „*Znanost in tehnologija, ključna pojma za prihodnost Evrope – Usmeritve politike za podpiranje raziskovanja v Uniji*“[1].

Tretje od glavnih sporočil Sveta zadeva **izvedbo novih instrumentov**, ki variira glede na različne faze, od predstavitve predloga do sklenitve pripadajoče pogodbe. Komisija se zaveda potrebe po nekaterih izboljšavah izvedbe novih instrumentov in je v tem pogledu že sprejela in izvedla določeno število „izboljševalnih ukrepov“, od katerih bo nekatere tekom izvajanja šestega Okvirnega programa še okrepila. Vendar pa se Komisija ne strinja z vsemi trditvami v poročilu, zlasti ne s tistimi, ki menijo, da bi morala biti svoboda izbire ciljev in instrumentov popolnoma prepuščena udeležencem, niti z nekaterimi izjavami udeležencev o kakovosti postopka za vrednotenje predlogov.

V ostalem Komisija opozarja, da je potrebno celotno izvajanje videti tudi iz perspektive priprav sedmega Okvirnega programa. V tem oziru omenja obvezo, ki jo je sprejela v Sporočilu z dne 16. junija 2004 z naslovom „Znanost in tehnologija, ključna pojma za prihodnost Evrope – Usmeritve politike za podpiranje raziskovanja v Uniji„. „*Finančne in administrativne ukrepe je potrebno ponovno pregledati in poenostaviti v luči sedanjih praktičnih izkušenj. V tem smislu bo vpeljan postopek, ki bo vključeval uporabnike programov in nacionalne raziskovalne strukture. Finančna pravila bodo ponovno pregledana, predlogi pa bodo Svetu in Evropskemu parlamentu predstavljeni v okviru predlogov za odločitve Komisije za naslednji Okvirni program in Pravil za udeležbo v njem.“*

V tem smislu je Komisija predvsem začela s preučevanjem finančnih mehanizmov, da bi raziskala možnosti, ki bi ob zagotavljanju potrebne transparentnosti pri uporabi javnih sredstev še zmanjšale obveznosti udeležencev.

Priloženi dokument za vsako priporočilo glede izvedbe instrumentov podrobno povzema analizo položaja in stališče Komisije ter morebitne izboljševalne ukrepe, ki so že bili sprejeti, so načrtovani ali je njihova uvedba v primeru, da zahtevajo spremembo obstoječega pravnega okvira, predlagana v kontekstu sedmega Okvirnega programa.

[1] COM(2004)353